

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 166. — ŠTEV. 166.

NEW YORK, TUESDAY, JULY 18, 1922. — TOREK, 18. JULIJA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

VLADA BO PREVZELA PREMGOVNIKE

Položaj radi železniške stavke se je moral umakniti na porom administracije, da nanovo otvori premogarske rove. — Aramada mobilizirana v boju proti železničarjem. — Vsako izboljšanje položaja v premogarski stavki je izključeno vsled stališča delodajalcev.

Washington, D. C., 17. julija. — Za trenutek je bila stavka železničarjev zasenčena od razvojev v premogarski stavki. V zadnjih par urah niso poročali o nikakih nadaljnjih nasiljih in vmešavajih v prevoz pošte, in vsled tega ne bo za trenutek potrebno odposlati čet v razna središča, kjer je prišlo do izgrediv.

Predsednik se je odločil, da zapleni in obratuje premogovnike razen v slučaju, da bi se položaj še danes izpremenil ter obrnil na boljše.

Akcija v železničarski stavki bo uveljavljena le v slučaju, če bodo prišla neugodna poročila iz Denisona v Texasu, kjer so zaprli železniške delavnice in kjer je državni receiver zahteval pomoč zveznih čet.

Predsednik razmišlja laje o vprašanju do kakega obsega bi mogla zvezna vlada prevzeti premogovnike ter pričeti z obratovanjem v rovih, prizadetih od stavke.

Delodajalci so se večeraj zvečer sestali, da sestavijo svoj odgovor na arbitrajski predlog predsednika.

Potem, ko so razmišljali o stvari približno eno uro, so zaključili sejo ter izjavili, da ne morejo ničesar skleniti, ker je postal položaj še bolj zapleten vled pojasnil, danih v Beli hiši v soboto zvečer.

A. M. Ogle, predsednik narodne zveze premogarskih delodajalcev, ki je načeloval temu sestanku, je izjavil, da so bili delodajalci ob času, ko je stavil predsednik svoj predlog, prepričani, da ga natančno razumejo.

Tekom par ur pa so izprevideli delodajalci, da stoji pred čisto novim položajem. Ta položaj obstaja iz naslednjega: prvič, iz ugotovil vsebovanih v odgovoru premogovnarjev na predsednikov predlog, in drugič, iz predsednikove razlage, katero je podal v svojem predlogu.

Kmaló smo izprevideli — je rekel dr. Ogle, — da nismo razumeli, kaj je mislil predsednik, ko je rekel, naj se napravi centralna tekmovalna polja za temelj arbitražije in hudi nismo razumeli ugotovil, da se premogovnarjem. Iz tega vzroka so se stali delodajalci v posebnih ali ločenih krajevnih sestankih, da nih državah.

POLICIJA ARETIRALA ZVERINSKEGA OČETA

Policija je rešila dečka, ki je bil priklenjen štiri dni. Očeta so aretirali.

New York, 17. julija. — Potem ko so razbili vrata ker se ni uvaževalo njih poziva, naj se jih odpre, so trije policisti rešili večeraj zvečer Andrew Karo, starega devet let, potem ko je bil priklenjen skozi štiri dni v svojem domu na istočni šestih cesti. Dečka so odvedli na policijsko postajo na peti cesti, kjer so prepilili mečeno terigo, ovito zrog njegovih nog. Pri tem je našel navzoči zdravnik dve globoki rani, kjer se je kovina zažrla v meso.

Z njegovima sestrama vred, Heleno, staro 13 let in Julijo, staro 8 let, so pozneje prevedli dečka v zavetišče na Irving Place. Očeta otrok, Johna Karo, kovarča, so zaprli na postaji pod obtožbo, da je ogrožal zdravje in življenje mladoletnega.

Pozornost policije je bila obrnjena na slučaj, ko je prišel neki možki na policijsko postajo na peti cesti tekom preteklega večera ter povedal službujočemu poročniku Dinanu, da je neki deček priklenjen na požarno lestvico v omenjenem stanovanju. Neki seržant in dva navažna policista sta bila poslana na omenjeni naslov. En policist je odšel na dvorišče, druga dva pa po stopnjicah navzgor v tretje nadstropje, kjer se nahaja dotično stanovanje.

Niagara skočila v Niagarske slapove.

Niagara Falls, N. Y., 17. jul. Neka neznanca ženska, ki je baje nosila v rokah dojenčka, je skocila večeraj v niagarske slapove z nekako dvesto čevljev visokega mostu nad Goat Island in voda jo je hitro odnesla naprej. Na bregu je pustila črn slaminik ter dva žepna roba.

REVIZIJA POGODBE Z CANADO.

Ottawa, Canada, 17. julija. — Tekom obiska canadskega ministrskega predsednika Kinga v Washingtonu se je razpravljalo o štirih ali več problemih, razven Rusch-Bagot dogovora, — kot je izjavil minister po svojem povratku semkaj.

Ministrski predsednik je namignil, da je revizija Rusch-Bagot dogovora potrebna vsled izpremenjenih razmer v okolici velikih jezer. Kot glavni vzrok pa se navaja prohibicijo v Zdrželenih krajevnih sestankih, da nih državah.

Policija je dognala, da je deček izvanredno duševno razvit in da se je dobro učil v šoli na deveti cesti in Avenue B.

Mati otrok je zaposlena kot kuharica v Asbury Parku.

POLOŽAJ V NEMČIJI.

Berlin, Nemčija, 17. julija. — Posvetovanja v odseku nemškega državnega zbora glede postavave, katero naj bi se uveljavilo za varstvo republike, bodo najbrž še danes končana. Isto velja o konferencah glede predloge, s katero naj bi se ustvarilo centralno policijsko silo, ki naj bi bila neposredno odgovorna le zvezni vladi ter nadaljne predloge, ki naj bi uveljavila disciplinarnarne kazni za državne uradnike, ki bi kršili prijzgo na republiko.

Kancelar Wirth je prepričan, da bo dobil potrebno večino za te tri predloge.

Parlamentarni položaj se je le malo zjasnil, ker ustrajajo meščanske stranke pri zahtevi, da naj bo nemška ljudska stranka zastopana v kabinetu.

ŽELEZNIŠKE DELAVNICE POD VARSTVOM POLICIJE.

Ko je izbruhnil štrajk v železniških delavnicah, so kompanije najele na tisoče skebov. Skebi opravljajo svoj nečeden posel pod varstvom policije in vojaštva. Slika nam kaže vhod v delavnice v Jersey City.

VOLSTEADOVA POSTAVA JE JAKO OMAJANA

Glasovanje, katero je priredil perijodični list "Literary Digest" je dve proti eni.

Ljudsko razpoloženje glede prohibicije je dve proti eni proti izvedenju sedanje prohibicijske enforcement postave, kot je razvidno iz glasovanja, katero je priredil tednik Literary Digest. To glasovanje obsega vse države ter se je našlo dosedaj 94.000 glasov.

Ob istem času se vrši tudi glasovanje glede vojaškega bonusa in glede tega je opaziti majhno večino proti bonusu, čeprav je ta večina tako majhna, da se lah izpremeni v enem dnevu, v poteku nadaljnega glasovanja.

Volilci, ki se zavzemajo za to ali ono vrsto prohibicijske postave, so v večini treh proti enemu glasov, a pretežna večina teh se zavzema za modifikacijo Volsteadove postavave tako, da bi bila dovoljena piva in lahka vina.

Amendment sam, — kot trdi Digest, — pa je napaden od manjšine manj kot enega glasu proti tremi zmed onih, ki so glasovali dosedaj. Napadom večine je izpostavljena v glavnem Volsteadova postava.

Literary Digest je razposlal deset milijonov volilnih listkov. — Prvi glasovi, katere se je tabuliralo, — se glasi v tozadnem poročilu, — so prišli v glavnem od telefonskih naročnikov dežele, katerim se je najprvo poslalo volilne listke. Sezname iz teh virov predstavljajo očividno zelo reprezentativen glas, čeprav ni prišel pri tem vpoštev oni del občinstva, ki nima privatnih telefonov, ki se stalno seli in ki živi v boarding hišah ter hotelih. Glasovanje, izvedeno na temelju telefonskih naročnikov je v vsakem slučaju konservativno in pozneje, ko se bo izvedlo glasovanje med tvorniški in drugim delavci, se bo pokazalo, kakšno je pravzaprav resnično stališče dežele naprav vprašanju strogega izvedenja 18. amendmenta kot določeno v Volsteadovi postavi.

Glede prohibicije se je stavilo naslednja vprašanja:

— Ali ste za modifikacijo Volsteadove postavave, ki bo dovoljevala lahka vina in piva?

— Ali ste za nadaljni obstoj osemnajstega amendmenta ter Volsteadove postavave?

— Ali ste za odpravljenje prohibicijskega amendmenta?

O nadaljnem izidu glasovanja bomo poročali.

Jadranska pogodba je bila odobrena.

Iz Rima poročajo, da je belgrajski ministrski svet pod pritiskom kralja odobril pogodbo glede jadranskega vprašanja, ki je bila sklenjena v Santa Margerita pri Genovi zacasa genovske ekonomske konference.

Rim, Italija, 16. julija. — Belgrajska vlada je končno odobrila pogodbo, sklenjeno z Italijo v Santa Margerita.

Pravijo, da je vlada storila ta korak pod pritiskom kralja Aleksandra, ki skuša na vsak način rešiti še obstoječa sporna vprašanja z Italijo.

S tem je končan diplomatski konflikt, ki je trajal toliko časa. Upati je, da bo v kratkem tudi končan narodnostni spor med Jugoslavijo in Italijo, kajti vsi diplomatski dogovori so brezuspešni, dokler bo obstajalo sovražstvo med obema sesednjima narodoma.

Zader bo dobil zaledje petindvajset kilometrov.

Jugoslavlani zahtevajo enako postopanje s Kastvo in Reko.

Italija bi storila prav, če bi privolila v to zahtevo Jugoslavlani, kajti Reka bi v takem slučaju lahko dobila nazaj svoje stališče kot veliko pristaniško mesto z mogočnim trgovskim zaledjem.

Jadransko vprašanje, ki se je vlekle skozi pet let, tekom katerih so se vršile neprestane razprave, je s tem rešeno, seveda na poniznem način, ki ne odgovarja gostobesednim obljubam zaveznikov.

Treba je na vsak način sprejeti to rešitev, kajti vsako zavlačevanje bi prišlo na korist veleazveznikom ter tudi na korist takozvani Mali antanti.

Treba je odsedaj naprej, da se oba naroda, laški in jugoslovanski spoprijaznita, se pomirita ter skušata uveljaviti resnično prijateljstvo na korist skupnih interesov.

ANGLEŠKI PUMP.

London, Anglija, 17. julija. — Septembra meseca bo odšla v Washington posebna vladna komisija, ki bo imela nalog posvetovati se z ameriško vlado glede zavlačevanja plačevanja angleškega vojnega dolga.

— Ali ste za odpravljenje prohibicijskega amendmenta?

O nadaljnem izidu glasovanja bomo poročali.

LENIN PREVZEL DRŽAVNE POSLE

Lenin, katerega so že sto-krat proglasili mrtvim ali vsaj brezupno bolnim, je zopet prevzel držav. posle.

Moskva, Rusija, 17. julija. — Ministrski predsednik Lenin je zopet prevzel vodstvo Rusije — je izjavil dr. Semaško, komisar za javno zdravstvo.

Zdravniki, ki imajo v oskrbi ministrskega predsednika — je nadaljeval — so mu zopet dovolili posvetovati se s svojimi političnimi tovariši. Tekom preteklega tedna ga je obiskalo več komisarjev, ki so prišli k njemu, da se posvetujejo glede vladnih zadev. Njegovo zdravje se hitro izboljšuje in kmalo bo zopet v polnem obsegu prevzel vodstvo naših zadev.

Komisar je odločno zanikal vse govornice, krožeče v inozemstvu, da je Lenina že vdrugič zadela kap.

Iz nadaljnega vira se je izvedelo, da je več sovjetskih voditeljev, vključno Kamenova, predsednik Moskvskega sovjeta, obiskalo Lenina na kmetih, kjer so ga informirali o razvojih na haški konferenci ter o izgledih glede letine v Rusiji.

Komunistični krogi izjavljajo, da ustraja Lenin odločno pri svojem stališču, kateremu je dal izraza pred konferenco v Genovi tekom nekega nagovora na kovinarske delavce, ko je zadnjič nastopil v javnosti pred svojo boleznijo. Takrat je namreč rekel Lenin, da je napravila Rusija konec svojemu umikanju v smeri proti kapitalizmu in da se ne more umakniti niti za korak več.

Haag, Nizozemska, 17. julija. Sovjetska Rusija bo sprejela vabilo Evrope, naj nanovo ugotovi svoj slučaj.

To informacijo je podal načelnik sovjetske delegacije na tukajšnji konferenci.

Nikdo si ne upa napovedovati vnaprej, če bo imelo to ugotovilo za posledico oživljenje haške konference in najmanj med vsimi ruskimi delegati.

Maksim Litvinov, načelnik sovjetske delegacije, je sporočil v Moskvo, kakšno stališče zavzema jo člani konference ter obenem tudi odgovor Rusije na sporočilo zaveznikov.

Pravijo, da je ruska sovjetska vlada pripravljena nuditi nadaljne koncesije a ne v tako obširni meri kot si to žele zavezniki, predvsem pa Francozi in Belgiji.

HUERTA ODPOTOVAL V WASHINGTON.

Mexico City, Mehika, 17. julija. — Adolfo de la Huerta, mehiški finančni tajnik, ki se nahaja sedaj v New Yorku, je dobil od predsednika Obregona naročilo, naj se takoj napoti v Washington, da se dogovori z uradniki državnega departamenta, ki so ga baje povabili na konferenco.

POSLANICA POSLANIKA.

Washington, D. C., 17. julija. Poslanik Herriek bo prišel semkaj iz Francije, da predloči predsedniku Hardingu, da more le Amerika preprečiti veliko evropsko katastrofo.

nje, napovedala vojno ter uveljavila na Francijo še pred napovedjo vojne. Ta spomenik bo predstavil nevernim Tomažem resnico. Danes se skuša nemška vlada izogniti sodbi sveta, a ne bo nikdar mogla storiti tega.

DENARNA IZPLAČILA
V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI, ITALIJI in ZARDEDEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo sanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

300 kron . . . \$ 1.15	1,000 kron . . . \$ 3.50
400 kron . . . \$ 1.50	5,000 kron . . . \$17.00
500 kron . . . \$ 1.85	10,000 kron . . . \$33.00

Italija in sosedeno ozemlje:

50 lir . . . \$ 2.90	500 lir . . . \$25.00
100 lir . . . \$ 5.30	1000 lir . . . \$49.00
300 lir . . . \$15.00	

Za poljitivna, ki presegajo znesek dvajsetih tisoč kron ali pa dvajset tisoč lir dovoljujejo po možnosti še posebni pogodi.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni onega dne, ko nam dospo posilni denar v roko.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK'S KASER'S STATE BANK
62 Cortlandt Street New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by

Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For this year, the price is \$6.00 for 12 months. For 6 months, \$3.50. For 3 months, \$2.00. For 1 month, \$0.75. Single copies, 10 cents.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenimi nedelji in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujeta. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejajo bivalične naznake, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2276

ALSO PRINTED BY
TRADES UNION COUNCIL
NEW YORK CITY

ODOBRENIJE POGODBE

Na drugem mestu našega lista prinašamo vest iz Rima, soglasno s katero je jugoslovanska vlada v Belgradu odobrila dogovor med Jugoslavijo in Italijo, ki je bil sklenjen v Santa Margherita v Italiji.

Z veliko značilnostjo izjavlja poročilo, da se je belgrajska vlada odločila za ta korak le vsled pritiska, katerega je izvedel nanjo jugoslovanski kralj Aleksander.

Koliko je resnice na tej vesti, ne moremo za enkrat dognati, posebno ne vsrpičo dejstva, da se je v soboto poročalo o odstopu dosedanjega jugoslovanskega ministrstva pod načelnstvom znanega velesrba in imperijalista Pasiča.

Kljub temu pa je to poročilo uvaževanja vredno, ker nam kaže, da se je izbistrilo tudi v glavah najbolj zagriženih in zemljačinskih italijanskih imperijalistov, ki sanjajo celo sedaj, po veukanskem mačku svetovne vojne, o nekem meglenam rimskem imperiju, kot je sanjal razkronani samotar v Doornu o nekem pangermanskem svetovnem imperiju.

Tozadevno poročilo je poslal italijanskemu newyorskemu dnevniku "Il Progresso Italo-Americano" njegov rimski poročevalec Rastignac, o katerem se ne more trditi, da bi bil preveč naklonjen težnjam in ciljem jugoslovanskega naroda.

V njem se glasi, da je zadnji čas, da se oba naroda, namreč italijanski in jugoslovanski, odpovesta svoji dosedanji politiki in svojim dosedanjim nasilnim taktikam, čeprav je prebrisani rojak Maachiavelli-ja pozabil dostaviti, da je bilo dosedaj nasilje in da je bila dosedaj blazna nestrpnost in megalomanija izključno na italijanski strani.

Ne toliko na strani italijanskega naroda kot na strani poturice in blaznih šovenov, ki se zbirajo v taboru fašizma, to je zatelebanega, zločinskega in skrajno škodljivega nacionalizma, ki ni na mestu v nobeni državi v tem modernem času, v katerem so prometna sredstva tako silno napredovala, da se je skoro popolnoma izločilo deželne in narodnostne meje.

Važna je tudi pripomba, ki se tiče Reke. Italijani so konečno vendar prišli do prepričanja, tudi največji narodnjakarji med njimi, da bo Reka umrla naravne smrti in da je ne bo ozdravil noben šušmar ali D'Annunzio, če ne bo pričela delati, če bo živela še v zadnjih svojih jetičnih urah od domoljubnih fraz in če ne bo stopila v stik z zaledjem, ki predstavlja večje trgovske možnosti kot jih je predstavljala kedaj zamrla Avstro-Ogrska monarhija.

Kruha, ne pa fraze, — to je, kar hoče vsak živ in zdrav človek, magari da je italijanski fašist.

Italijanska vlada se je naveličala vzdržavati Trst in Reko ter sklenila vsled tega, — ne iz čuta pravičnosti — dogovor z jugoslovansko vlado, katerega je sedaj, kot se poroča, odobrila belgrajska vlada.

Neki habsburški plačanec angleškega izvora, po imenu Robert Dell, se mudi na Dunaju ter je priobčil v "New York American" članek, kateremu se pozna na nosu, da je inspiriran od habsburško-avstrijsko-madžarske plemenitaške tolpe, ki je izgubila svoje "jobe" vsled izida svetovne vojne.

Dunajčanom se seveda cede sline po onih krasnih časih, ko so živeli kot starodavni Fejaki Homerja na stroške narodov stare habsburške monarhije.

Ali se spominjate pikre pripombe nemškega pesnika Schiller-ja, ki pravi o Avstriji, posebno pa o Dunaju, da je to dežela Fejakov ter nadaljuje: — Immer ist Sonntag, immer dreht sich am Herde der Spiess. Vedno je nedelja in vedno se obrača na ognjišču raženj.

Po teh lepih časih hrepene Dunajčani, ki so leta 1914 s kranjskimi klerikaleci vred tulili: — Vrag naj vzame Srbijo!

Značilno za demagoštvo ameriškega lista pa je, da take neslane članke, ki nimajo nobene stvarne podlage, priobčuje in vrhu tega še dobro plača.

Fašistovski napad na holandski konzulat v Trstu.

"Beogradskemu dnevniku" poročajo, da so tržaški fašisti pred dnevi napadli holandski konzulat, mendeč, da je jugoslovanski, ker je vsela raz posledice rdečobelo-modra holandska zastava. U-

drli so v urade, kjer so poškovali pohištvo in raztrgali holandsko zastavo. Ko se je holandskega konzula kočeno posrečilo povedati divjaški fašistom, da so bilo-modra holandska zastava. U-

Z naših kršnih kraških tal.

Poroča A. Šabec.

V Julijski Benečiji, v "odrešeni zemlji matere Italije", se vrše vojaški nabori. Gruče naših fantov prihajajo v Postojno, a vriska ni slišati iz njihovih ust. Prihajajo kot pogrebi, pokopavat svoje mladost, polagat v grob sanje svojih najlepših mladostnih in mladeniških dni.

Prišla je gruča naših fantov iz Slavine. Ker so naše narodne barve prepovedane, so nosili pred sabo z lipovim vencom ovito tablo z napisom: "Občina Slavina." Vsi v črni oblekah in s črnimi ovrtačnicami. Nikak znak, nikak trak, nikak cvet ni krasil njihovih prs, njihovih klobukov. Korakali so molče, brez vriskanja in petja, s katerim so svojčas ob takih prilikah dajali duška svojemu veselju razpoloženju. Vsi dostojanstveni, mirni in trezni, zavedajo se veličine in pomembnosti trenutka.

Prikoraka druga gruča. Takisto mirna in tiha. Na čelu ji stopa visokorasel fant s plapolajočim črnim praporom. Pristopijo karabinjerji, odvzamejo mu prapor, a fanta odvedejo v zapor. Skupina fantov odkoraka mirno pred glavarstvo, kjer stavi svoj ultimatus: "Našega praporščaka vrnite ali pa ne gre nihče k naboru!" Orožniki se uklonijo energiji naših Nofranjev ter izpuste zastavonošo na svobodo.

Tretja skupina. Pred njo stopa čudni zastavonoša s križanim Odrešenim. Na velikem križu razpet, z izrazom nepopisnega trpljenja na obličju, se ziblje križani Nazarene pred tiho gručo od kraškega solca opaljenih fantov, prekipeljavih zdravja, moči in mladosti. Kakor kraška skala, tako so danes trda njih srca: ni nasmeha, ne vzklika, ne vriska; naj "odrešeniki" vedó, da so ti zavodni fantje sinevi onega naroda, iz katerega je izšel pesnik, ki je pel: "Čujte, gore in bregovi, da sinevi Slave smo!"

Potrjeno je vse, tudi oni z manjšimi telesnimi hibami. Kaj nameravajo z našimi fanti in kod jih bodo razsejali, to ve le Bog.

In nabori v Jugoslaviji! Tudi tu vidim skupine fantov, vesele gručice fantov-nabornikov. Na prsih rdeče narežljive, za klobuki bele listke, pred gručami plapolajoče trobojnice. "Regiment po cesarji gre, in moj fantič zraven je..." se glasi vojnolepa fantovska pesem, spremljana od harmonike, ki jo razteza razboriti godec, fant-nabornik... Moj Bog, kakšen kontrast med temi naborniki: tr omni iz Julijske Krajine! Tu prekipeljavca, razigrana radost, tam tonejo v obupu mlada srca...

In prišle bodo pozivnice. Jugoslovanski fantje bodo odrinili v garnizije v Ljubljano, Maribor, Zagreb, Beograd, Skopje, Niš, sli bodo na granice svojih slovenskih zemelj, pripravljani, braniti to drago grudo s svojo srčno krvjo, a naši neodrešeni bratje bodo posejani po Kalabriji, Siciliji, Sardiniji, da čuvajo in, če treba, s svojim življenjem branijo interese tujevc, ki so jim tuji po šegah, krvi in jeziku! To je tragedija zorne mladosti naših Nofranjev in Primorcev, ki se zavedajo, da so sedanji nabori—pričetek njihove Kalvarije, zato nosijo pred sabo Križanega, ki je prvi stopal in dospel do vrha po tej strmi, mukepolni poti.

Priprosti naši fantje se zavedajo čelega obsega nesreče, ki jih je zadela, ker morajo tlačniti tujece, mnogo jugoslovanskih inteligentov pa se ne zaveda, kakšne strašne posledice bi lahko imelo rovanjenje in razcepitve mlade jugoslovanske države. Ne predvidevajo posledice, ki bi zadele Slovenijo in Hrvaščino, če bi se ta dva uda odcepila od celote, edinstvenega telesa. Čvekanje o samostojni slovenski in hrvaški republiki je absurd, ker nima niti ena niti druga — obe obkoljeni od morja sovražnih tujevc — največjih potreb njih po potrebnih pogojeh za obstanek. V najboljšem slučaju, t. j. če ne bi bili obe pogoltnjeni od močnejših mejašev, bi bili obe državi le žogi v rokah jačjih sosedov. Bili bi nekako tako samostojni, kakor je danes "samostojna" roška država. Nerazumljivo mi je torej, kako se morejo danes, v teh resnih in realnih časih, ko vlada le pest in pravica močnejšega, gotovo ljudje opajati s tako navihim idealizmom. Življenje ni pocijanje!

To bi morali spoznati vsi ter se zavedati, da te bridke resnice ni moč odpraviti ne z argumentiranjem, ne s šefanom vina!

Jugoslavija sama na sebi, država, tvorba, je nekaj naravnost idealnega ter ima vse pogoje k razcvitu in blagostanju, ne zanikavam pa, da sta gnala sistem in administracija. Povsem jasno je, da bi morali biti krmarji države ljudje širokega duševnega in svetovnega obzorja ter modernih nazorov, ne pa karakteristični tipi zastarelih in za duhom časa zastalih državnikov, ki so bili morda popolnoma dobri za malo Srbijo, niso pa na mestu kot krmarji velike, moderne jugoslovanske državne ladje. — Izboljšati, ali — če ni drugače — odpraviti bi bilo treba režim in privilegirano kličo: ki je zanj odgovorna, NE PA DRŽAVE! To bi moral imeti pred očmi tudi g. Radić v Zagrebu, ki bi — po mojem mnenju — lahko mnogo več dobrega opravil, če bi se s svojimi 61imi hrvaškimi poslanci v Beograd, kakor pa da sedi z njimi doma, hujska proti državi, ter razpošilja po svetu svoje spomenice, katerim se, razen njegovih prijateljev in zaščitnikov Italijanov, smeje ves svet. Radić, o katerem gre sicer glas, da je velika glava in dober diplomat, mora biti zelo naiven, če misli, da se bodo zavezniki njemu in njegovega bloku na ljube mešali v notranje zadeve jugoslov. države.

Dopis.

Elizabeth, N. J.

Nova velika tovarna za Durant Automobile Corporation je začela poslovati v Elizabeth, N. J., blizu mesta Newark. Rokodelcev bo zaposlenih v tej tovarni do 10.000, kadar bo obratovala s polno paro. Nadalje bo začela obratovati tovarna za cigare. Vodstvo že išče delavke za to obrt.

Ako je kateri Slovenec ali slovenskih deklet brez dela, se bo tukaj delo dobilo. Nekaj slovenskih deklet je že začelo delati.

Jaz ne oglašam dela za kompanije in tudi ne vzamem odgovornosti, če bi se kateremu ne posrečilo tako, kakor bi si sam želel, ampak veselilo bi me, če bi tudi Slovenci in Slovenke dobili delo in še posebno tisti, kateri so brez dela in si želijo spremembe. Slovenski pozdrav!

A. K. Sprogar.

Nova tvornica volnenega blaga. V Hoku v Slavoniji se snuje nova tvornica volnenega laga, delniška družba, z glavnico v znesku 5 milijonov dinarjev, od katerih se bo za sedaj vpisalo le 1.125.000 dinarjev. Med osnivalce je na prvem mestu Srpska sremska banka v Rumi. Sodeluje domači in češkoslovaški kapital.

Mrs. Marija Rems.

V Brooklynu je umrla včeraj ob eni uri popoldne Mrs. Marija Rems, rojena Vremšak. Doma je bila iz Novega mesta. Stara je bila 60 let. Pogreb bo v sredo ob dveh popoldne iz hiše 2327 Putnam Ave. Ridgewood na St. Johns pokopališču.

Ob devetih zjutraj bo zadušnica v slovenski cerkvi v New Yorku.

Po strašnem, večmesečnem trpljenju je umrla v New Yorku žena, katero je vsak naš človek spoštoval in visoko cenil. Bila je pravi tip navdušene Slovenke, dobre matere in značajne ženske. Do smrti svoje prve hčerke, je bilo vse njeno življenje s svetjem posuto, lep, zavidanja vreden sen. Smrt hčerke je je vsadila smrt-nokal. Tedaj je začela veneti in umirati. Kdor jo je videl, si je lahko predstavljal njeno telesno trpljenje. Boli njene duše pa ni mogel nihče premotriti, ker je bila preneizmerna. Zapuščala soproga in četvero otrok. Žnjimi vred žaluje za njo vsa slovenska nasebina in vsak, kdor jo je poznal. Svojo križevno pot je hodila ustrašno. Trpela je tiho in vdanu, ker je bila — značaj.

Že iz same uljudnosti bi ne smeli govoriti o izvoru človeka. Iz same uljudnosti napram opicam.

Zdravnik: — No, kako je, kako? — No, kako bi bilo! Enkrat tako, enkrat tako. Ponavadi tako. — Tako, tako! Pa se vam ne vidi, da bi bilo tako...

Peter Zgaga

Nekdo, ki ni padel na glavo, je pisal velikemu newyorskemu dnevniku sledeče:

— Z vašimi nazori se popolnoma strinjam. Zakaj bi odpravili prohibicijsko postavo? Ameriški narod je narod malomešanov in jare gospode. Amerikaneec misli, da je sol zemlje, v resnici je pa suženj svoje lastne nevednosti, svoje duševne zaostalosti ter je največji bigot na svetu.

Amerikaneec ne ve, kaj pomeni beseda prostost. Zakaj uporabljate v listu toliko prostora, da bi razsvetlili one, ki ne morejo biti razsvetljeni? Vse skupaj je neumnost, Slabiči te dežele bodo kmalo napravili stanje, ko bodo "svobodnega državljana" vsak večer zaprl v ječo z njegovim orožjem vred. V ječi bo ostal toliko časa, da ga bo piščalka poklicala na delo.

Bajka iz paradiza. Dolčas je Adama moril, ko sam je v svetem rajju bil.

Zaprosil je nekoč Boga, da naj mu kompanijo da.

Gospod, te prošnje ves vesel, je žel in mu je rebro vzel.

A ko se Adam prebudi, začuden mane si oči.

Nedolžna vsa in krasna vsa pred njim je stala Evica.

Privlačnejša kot nebosklon, drugačnejša kot bil je on.

"O Bog, o Bog, poberi mi vsa rebra, vsa poteri mi!"

Iz reber vseh napravi mi ženo! Sreč ozdravi mi!"

Bog se zamisli, govori: "Ob letu mi povej, če si še takih misli kakor zdaj."

Ko mine dolgo leto dni, gre k Bogu Adam in preti: "Gospod, nazaj mi rebro daj!"

Dosedaj je bilo uvedenih pet preiskav v premogarski stavki.

Ena bi bila boljše, če bi kaj zalegla.

Skaza bi najbolj počastil Boga, če bi slekel rjavo kuto in bi se dela lotil.

Levi, katere osli vodijo, postanejo sečasoma osli.

Kdor je lažnjivec po naravi, lahko odkritosrno laže.

Pred kratkim je umrl v Washingtonu neki Newyorčan. Zapusil je oporeko, v kateri se glasi: Vsaki osebi, ki lahko dokaže, da je moj sin ali moja hči, zapuščam sto dolarjev.

Možak je najbrže hodil v Brenovo šolo.

Kdor vidi samo v plači nagrado za delo, bo delo večno proklinal.

V hišo reveža se je priklatil tat.

Ko je preiskal vse omare in ničesar našel, je revež strašno zakričal.

— Zakaj kričiš? — ga je vprašala žena. — Saj vendar veš, da ničesar nimava in da nama ne more ničesar vzeti.

— Zakričal sem, misleč, da se bo tat tako prestrašil, da bo kaj od njega padlo.

Že iz same uljudnosti bi ne smeli govoriti o izvoru človeka. Iz same uljudnosti napram opicam.

Zdravnik: — No, kako je, kako?

— No, kako bi bilo! Enkrat tako, enkrat tako. Ponavadi tako.

— Tako, tako! Pa se vam ne vidi, da bi bilo tako...

Jugoslovanska Katoli. Jednota
Ustanovljena l. 1898 Inkorporirana l. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik RUDOLPH PERDAN, 923 E. 155th St., Cleveland, O.
Podpredsednik LOUIS BALANT, Box 108 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: John Movern, 624 N. 2nd Ave. W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 2693 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4222 Washington Street, Denver, Colo.

Poročni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 489, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENZA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdrujevalni odbor:
VALENTIN FIRK, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE BERGEN, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 494 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 796 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne politike naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnica sprejela naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom za obilen pristop. Kdor se postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrnita na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicam.

Iz Slovenije.

Brzovlak Ljubljana—Medmurje—Prekmurje. Železniško ministrstvo je sklenilo uvesti brzovlak, ki bo vezal Ljubljano z Medmurjem in Prekmurjem.

Nove mezde stavbinskih delavcev. Pri oddelku za socialno politiko v Ljubljani se je zaključila nova mežna pogodba za gradbeno stroko, s kjo se je nanovo uredile mezde stavbinskih delavcev enotno za vso Slovenijo. Nove mezde znašajo za normalne delovne ure: 1. za potirje 22 do 28 K, 2. za predelavce 17 do 22 K, 3. za izučeno profesioniste (zidarje, tesarje) 15 do 19 K, 4. za težake 9 do 13 K, 5. za mladostne delavce 6 do 9 K, 6. za delavke 6 do 9 K, 7. za vajence 7 do 13 K. Za popravila na strehah in za delo na viševem odru, nadalje za delo v rabljenih straniščih in kanalih se plačuje posebna doklada. To pogodbo so sklenili in podpisali podjetniki, združeni v Odseku gradbene stroke pri Zvezi industrijev ter zastopniki delavških organizacij in zastopniki delavstva podjetij iz Ljubljane, Celja in Maribora.

Surtna kosa. V Dobropoljah je umrl posestnik Janez Vidmar, star 88 let.

V nekem graškem sanatoriju je umrla grofica Mavricija Attems-Heiligenkreuz iz Slovenske Bistrice, soproga grofa Ferdinanda Attems, v starosti 37 let. Pripeljala je bila dan poprej v Graec zaradi težke želodčne operacije, ki se je pa pomenečila. Truplo so prepeljali v Slov. Bistrico.

Novo zvonove. Pogodba se je uradno potrdila po oddelku za socialno politiko v Ljubljani.

Tovarna pušk pri Mariboru. Tvrdka Pošinger uredi tovarno za puške v Lajtersbergu pri Mariboru. Potrebni stroji so že na potu iz Nemčije.

Pobiranje občinske davščine na tujska prenočišča v Čatežu ob Savi je dovolila pokrajinska uprava za Slovenijo, in sicer 1 dinar od postelje in dueva.

Za škofa lavantinske škofije bo imenovan bivši tržaški škof dr. Andrej Karlin.

Socijalna beda v Sloveniji. Iz nekega kraja pišejo: Pri nas je služil star cesar dvovec 13 let. Sedaj je onemogel in ne more več delati. Za pokojnino mu je pa izročena brez kake pomoči dosmrtna revščina. Drugi cesar služi celih 34 let tudi neprestano. Ima majhno bajto in le komaj preredi svoj kravico in mora kupit še krme. Bogati vaščani pa mu njegovo travo ob cestnem jarku vs popasejo, ki bi mu zadostovala za njegovo kravico. Ob času denarnega markiranja je imela sama ena teh vseh pol milijona denarja markirani. Pa vendar se njihova živina pase na tej beraski travi, ubogi cesar pa kupuje krmo. Tretji je samec in živi v tuji hiši s staro ženo onemoglo materjo in služi že tudi kakih sedem let. Od 1. junija lanskega leta dohva le 350 kron mesečno.

Obsojen zaradi častikraje. Janez Krušič, kaplan v St. Petru pod Sv. gorami, je bil obsojen na kozjanskem sodišču zaradi častikraje na 400 kron globe ali na štiriindvajset ur zapora.

Upravni svet mestne hranilnice Ljubljane je bil razpuščen. Čudno je, da se niso navedli vzroki za razpust uravnega sveta. Kaznovati nekoga in mu ne navesti vzrokov kazni, je popolnoma nepravilno, zlasti še pri denarnih zavodih. Enako napačno je, da se kar naprej odklanjajo pravica pritožbe.

REGALIJE, TROBOJNICE, KAPE, PREKORAMNICE, in vse potrebščine za društva.

ZASTAVE
VICTOR NAVINSEK 331 GREEVE ST., GARANTIRANO DELO.
CONEMAUGH, PA. ZMERNE CENE.

EDINO — PRAVA — SLOVENSKA TVRDKA.

Masaryk o Nemcih.

Sotrudnik berlinskega 'Borsensourierja' je bil sprejet v avdijenci pri predsedniku Masaryku, ki je izjavil med drugim: — Zelim Nemciji, da vztraja pri republikanski državni obliki in da se nikdar več ne vrne k monarhizmu. Mirovno idejo morejo pospeševati le dobri odnosi Nemcije napram Franciji. V Parizu želijo po polnega sporazuma z Nemcijo. V Franciji ni skoraj nobene antipatije napram Nemciji. Pri meni so bili številni Francozi in nihče ni izustil kakšne slabe besede o Nemciji. Naravno da je severna Francija ranljivo mesto za Francoze. Izginiti mora bojazen da bi francoski narod mogel vsled vojnih posledic izgubiti ta sestavni del države. Nemcija je ob priliki pogajanj z antantnimi državami delala pogreške, ki so napravile slab utis. Te pogreške so bile težke. Mislim na one neprestane nemške trditve, da so zahteve neizpolnjive.

tisoč, pri Žagarjih približno 20 tisoč, na Gorjanskem nad 50.000. Vsega skupaj je bilo nasajenih nad tričetrtine milijona drevese.

ADVERTISEMENTS
POZOR, ROJAKI!
Potrebuje se boardingbossa in petnajst mož za delo na aesti. Plača je \$3.50 na dan. Ako koga vesel, naj pride v Eldred, Pa., in naj vpraša za Mr. Ant. Mobarja.
Podpisani bi rad zvedel, če se nahaja v New Yorku ali pa v Brooklynu kakšen Slovec iz Žirov pri Idriji ali iz okolice, ker bi rad vedel njegov naslov. Rupert Blazic, 574 Flatbush Ave., Brooklyn, New York.

PREMOGARJE
za ORGANIZACIJO PREMOGARSKEGA KOOPERATIVNEGA RUDNIKA
Iščem tako po dokončanem štrajku.
Posebno se naj oglašijo oni, ki so bili z menoj v Zanesville, O. Premogopok bo pri Lisbon, Ohio.
PAUL KENDA
Pratt City, Ala.

DEDŠČINA
Oglasi naj se na spodnji naslov ANA POTOČAR in njeni mladoletni brat ANA in Marija, žena in otroka pred nekako dvema leti ubitega Louisa POTOČARJA, člana društva št. 32. S. N. P. J. v Broughton, Pa.
Službeno pa, da kdo ve za njih naslov, naj jih opozori na to oglas ali javi njihov naslov banki POTTER TITLE & TRUST COMPANY Administrator of the Estate of Louis Potocher PITTSBURGH, PA.

Brezplačno.
Kdor naroči kako knjigo, pri- ložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Penn- sylvaniji
brezplačno, dokler nam zaloga ne poide.
SLOVENIC PUBLISHING CO.
New York, N. Y.

NEPREVIDNOST VZROK SMRTI OSMIH OTROK

Pred dvema leti je spraval šestnajstletni Monroe Salisbury artilerijsko mino, češ, da jo bo imel za spomin na svetovno vojno. Pred kratkim so se v hiši Edward G. Warkmana v Watertownu, N. J. otroci s to mino igrali. Mina je eksplodirala, porušila poslopje in usmrtila 8 otrok. Slika nam kaže pozorišče nesreče. Dva zdravnikla klečita pred raztrganim truplom enega izmed otrok, dočim so ostala trupla pokrita s papirjem.

Razmere v ajdovski predilnici.

Nek ajdovski trpin piše: Naša predilnica je od 3. junija zaprta in skoro bi rekli, da spi spanje pravičnega. Toda temu ni tako. Kadar naš gospod vodja potrebuje kakega delavca, pošlje kar ponj. Tako stori tudi, kadar jih rabi dvajset. Omeniti moram, da je uradništvo vedno stalno zaposleno v tvornici, ker ti gospodje so proti organizaciji. Za tako gospodo je seveda tudi plača, tudi če plače ne zaslužijo. Kadar je bila napovedana odpoved vsem delavcem, kakor tudi uradništvu, so se ti poslednji kaj kisle držali, posebno pa oni, ki spadajo pod Masarykovo vlado. Saj so imeli svoje teltne vzroke, ker vedeli so namreč, da tako masne penčke ne bodo nikoli več obirali; ker če bi morali iti tja na sever, v deželo prostosti, kakor jo oni imenujejo, bi jih tam porabili kvečjem za lupljenje bramborov (krompirja) in za sušenje čespelej. Tukaj je pa nekaj drugega: oče kot predmojšter 1200 lir, drugi sin, drugi mojster zopet okrog 700 lir, najmlajši sinček, pisarniški uradnik 600 lir, skupaj 3200 lir mesečno. Seveda, naš gospod vodja jih ima zelo rad, posebno sinove, ker imajo svoje dolgoletno prakso, ker vsi trije skupaj so stari 70 let. Kakor že omenjeno, gospod vodja noče organizacije, zato pa zbira tako mladež okrog sebe, da ta le agitira zanj. Njemu seveda ni treba organizacije, ker poleg masne plače je imel na svoje razpolago še tri osebe, ki jih je plačevala tvornica, namreč: dekle, vrtničarja in hlapca. Pomočni čuvaj je še primoran, da krmi, napaja in može njegovo kravico. Sedaj pogledj, ti ponižno, vdanu ajdovsko delavstvo, kako so tuji na tvoji zemlji preskrbiti. Ti delavstvo si leta in leta trpel in garalo, da si postavilo veliko tvornico in sedaj, ko to ogromno poslopje stoji, ti pa zapirajo vrata pred nosom in te pustijo tvoji nosi. Ne veš-li, da ajdovska tvornica šumi, ko je v teku, samo za kapitaliste in njihov podpretniki! Ali vas vpraša danes kdo izmed onih gospodičev, kam pojejo vaše žene in otroci? Oni hodijo s frakoni in cilindrom okrog in se vam posmehujejo, ker za njih še vedno šumi tvornica, tudi če ni v teku. Sedaj naj vam pride na pomoč "Delavsko-kmet-ska zveza", oziroma črni gospod s duhovniško kapo in svojim šabom. Saj njemu ni treba gladu trpeti! Nad teboj, ajdovsko delavstvo, bi se moral človek zjokati, kakor se je zjokal Kristus nad Jeruzalem. Tudi tebi, ajdovsko delavstvo, ključem, da boš razdejano. Koliko število, koliko agitacij, koliko so žrtvovali nekateri sodrugi, toda ti, ljudstvo, nisi hotelo. Ključem ti v preroškem duhu: Primi se svoje organizacije, ubogaj svoje vodnike, ker če ne, bo s teboj bojo teptali po tvoji zemlji, če jo ne boš varovalo!

Jugoslavija irredenta.

Gibanje stavbinskih delavcev na Goriskem.

Iz Gorice poročajo: Vseled predlogov, ki jih je stavila Zveza industrijaev glede znižanja delav-skih plač, je tajništvo stavbinskih delavcev v Gorici sklicalo v zad-njih dneh več shodov, posebno pa v najvažnejših krajih Krasa in Šoške doline. Shodi, ki so se vršili do sedaj, so bili tako dobro ob-iskani, kakor se jih ni videlo že mnogo časa. Predlogi, ki so jih stavili delodajalci, se bili povsod vzeti v globoko presenjenje. Na teh zborovanjih je vprašalo mno-go delavcev, ki so izrazili svoje osobno mnenje. Ta mnenja so iz-razala povsod mnenje celokupne mase. Delavci pravijo, ker se niso zmanjšale cene živilom od julija 1920 (to je od tedaj, ko je bila sklenjena delavna pogodba), so zahteve delodajalcev neopravič-ene. Pri tem pripominjajo tudi, da je stavila delavska organizacija svoječasno zahtevo za revizijo ta-rite. Tega predloga pa niso hoteli sprejeti delodajalci, kljub temu, da je ta pravica delavcem zago-tovljena po delavski pogodbi. Ni bil sprejet radi tega, ker v tem slučaju bi se plače (vedno na pod-lagi delovne pogodbe) višale stal-no od 30 do 40 cent. na uro. Vsed tega je bil sklep teh zborovanj ta, da se odkloni vsakršno znižanje plač dotlej, dokler se cene živilom ne paralizno znižajo. To tudi radi tega, ker delavci mislijo, da so že zadosti žrtvovali pri znižanju plač in to radi gori omenjenih raz-logov. Sedaj niso več voljni trpeti nadaljna znižanja. Znižanja, ki niso opravičena po nobenem razlogu, nego samo po želji kapita-listov, to je: divjati proti delavskemu razredu. Stavbinski delavci nočejo nikakor trpeti zato, da bi zadostili kapitalistični pohlepnosti. Sedaj se mora sklepiti še o akciji, ki se bo morala upo-trebiti proti delodajalcem, če bi ti vztrajali pri svojih zahtevah.

Razmere v ajdovski predilnici.

Doželni agitacijski odbor Fiom opozarja pomorščake, da mu javi-vo vsak slučaj krumirstva na la-djihah. Kjer se ne smejo za čas stavke vršiti nobena popravila. Tudi delavci v manjših delavnicah morajo stopiti v stavko. Iz-vzeti so iz stavke tudi delavci pri svoji zadrugi. Vodilni odbor stav-binskih kovinarjev poziva te de-lavce, da so solidarni s svojimi to-variši ter ne izvršujejo nobenih del, ki jih drugače opravljajo člani "Fiom".

Pogozdovanje Krasa.
Na Goriskem, posebno onih de-lov, ki so bili med vojno uničeni, pogozdovanje lepo napreduje. V Svetem je bilo letošnje pomlad na-sajenih 8000 dreves, v Komanu 45 tisoč, v Lipi (Trstelj) in Temnici (Trienik) nad 1.000, v Seledu nad 20.000, na Vojsčici okoli 70

Splošna kovinarska stavka.

Po navodilih, ki so jih dobili na sestankih od svojih zaupnikov in na shodih od strokovnih vodite-ljiv, so se kovinarji kakor en mož odzvali pozivu svoje organizacije "Fiom", da stopijo v splošno stavko.

Splošna kovinarska stavka.

Po navodilih, ki so jih dobili na sestankih od svojih zaupnikov in na shodih od strokovnih vodite-ljiv, so se kovinarji kakor en mož odzvali pozivu svoje organizacije "Fiom", da stopijo v splošno stavko.

Pogozdovanje Krasa.
Na Goriskem, posebno onih de-lov, ki so bili med vojno uničeni, pogozdovanje lepo napreduje. V Svetem je bilo letošnje pomlad na-sajenih 8000 dreves, v Komanu 45 tisoč, v Lipi (Trstelj) in Temnici (Trienik) nad 1.000, v Seledu nad 20.000, na Vojsčici okoli 70

Vladimir Levstik: VIŠNJEVA REPATICA.

(Nadaljevanje.)

Toda humanist se ni zmenil ni- ti za klerikalno bombo niti za posmeh opozicije, ki je siketata iz svojih duplin zoper novo na-rodno svetinjo; njegov duh je plaval po čistih aristokratskih sferah, njegovo "podrepištvo" je merilo visoko preko Smučikla-sove glave. V pokoro za slavo-spev Robespieru je gostil studen te že teden dni z "živinskimi gro-zodjstvi sanskulotov in mučent-skim trpljenjem franc. plemstva" ter delil dvojke samo še z dvor-jansko eleganco zato pa tudi knje-zjo potratnostjo. Krizajev odpor proti določeni mu nalogi se je zru-šil v prvem spopadu; profesor je zagrozil, da mu pokaže vrata na vekomaj, in suplent, ki si ni mo-gel misliti življenja brez Vidline bližine, je ubogljivo sklonil gla-vo.... V sijaju grofovega prijat-eljstva, o katerem so pričevali zrumom pogostejši obiski, ter v zaupnem čakanju redov in odkli je rastel Pohl in pred seboj kakor pred svetom, delil poglede ko ce- kine in besede ko cesarstva ter krivolono srebalo potuhnino Smučiklasovo zavist. Čim bolj je sijal profesor, tem obupneje se je pla-žil odvratnik za grofom, da bi se prekosil v njegovi milosti; ma-lik pa, namesto da bi se naveličal je menda z veseljem gledal to i-gro in vedoma dražil strast, ki je delala iz našega voditelja sužnja njegovih kaprie.

Kadar okiti naše kraje pomlad in se zrak nad obmestnimi logi dodobra segreje od blagega soln-ca, vzhrgneni ljudska duša po vseobčih praznikih razmaha in življenske slasti, ki jim pravimo narodne veselice. Ako sta Božič in Velika noč rdeča v našem ko-ledarju — ti dnevi so zlati karko-li razganja dušo in vnema želje, vse, kar nas omamlja z vriskajo-čo zavestjo, da smo še na vrhu te dobre zemlje, kipi v njih znm-enju do viška in čez. O vi, pris-kutni abasistentje, ki gledate za vedno slovensko pijanost skozi kalna očala zdravstvenih in na-rodopolitičnih traparij, evnuški moralisti, ki vam ljubezni ni ve-sveta, če ubeži hinarstvu štirih sten ter pali svoje žrtvene ognje na obeh, bogovom vesne v čast in slavo, mili domovini v obljun-denje in bližnjemu v zabaven z-gled, in vi dlakoepecl, ki razk-ujete vinsko rodoljubje od va-deneza, pijano navdušenje od tre-znega, in "Naprej zastavo", ki jo pojejo stoji, od "Naprej zaste-ve", ki jo krulijo na vseh štirih, ognite se daleč naših ljudskih ve-selie! Brez vaše pomoči bomo reševali narod do zadnje kaplje nje-gove krvi, brez vaših bilj in la-mentacij bomo veseljavili v ime-nu dela in delali in imenu veselja vse pregrdo ste osvinjali pomlad-no slavo, ki so ga prerediti naše dične dame in mične gospodične pod vodstvom gospe Antoinette dr. Smučiklasove....

In to v zahvalo za toliko truda in duhamornih posvetovanj! Cel meseč dni so se vršile vse pripravljalnega odbora, pod se-žnja debele bukve bi popisal z veli-kopozetnimi načrti, ki bi delali čast tudi drugim, večjim mestom in dosti slavnejšim narodom, pa so ostali nevpogostevani vsled za-plankanosti večine in siromastva naših razmer. In če grof Beaupes-tuis von Kunnsbruch ni odnese s pridivite zadostnega pojma o visokem poletu naše družbe, go-tovo ne zadene krivda gospe Ton-čke in Nine, ki sta se ljuto borili za ovcarsko veselico v trianon-skem slogu ali pa vsaj za "dan iz življenja markize de Pompa-dour", kakor je opisan v Natali-je von Schimmlievli vslavisto-kratskem romanu "Kronana srca". Zmagala je pač volja bolečih z-golj vsakoletni semenj s šaviljo-ni, kovorni, godbo, plesiščem in pevskimi zbori, v prid družbe Cr-ila in Metoda, kateri je vrgla vstopnina po odbitju izdatkov več novih šolskih klopi!

Časopisi se bognali štirinaest dni ter opozarjali zlasti, da je obljubil posetiti veselico "naš od-lični gost in zaslužnik, visokorod-ni gospod Adalbert de Beaupes-tuis von Kunnsbruch"!

Če ti je upri naroden Slovec, to ten!

nee oči, je bral sveto dolžnost, da z mnogobrojnim obiskom pomore "dokazati zrelost in zavednost našega vrlega ljudstva". Arma-da delaveev je razbijala več dan na travniku za mestnimi nasadi. Sredi zelenja se dviga tam gradč ki ga je izpremenila demokra-t-ska doba v veliko gostilno; pro-stranost kraja pa neposredna bli-žina gozda z njegovimi tihimi ste-zicami in mahovito senco ga de-lata zelo pripravnega za narodno veselico. Ko je napačila določena nedelja se je šopiril travnik v vri-skajočih barvah trobojnje, v zele-nju ovenčanih mlajev in pestri našarjenosti paviljonov, bogate založenih s pišajo, jedeca in lepo-te nežnega spola. Stotine ljudstva so se drenjale po drevednih ter zalile prostor še pred napovedano-uro; s primerno zamudno je pak-ljajala tudi smetana mestne druž-be, ali gneča je bila tolikšna, da si komaj prestregel koga - oči.

Edini prihod, katerega so večeli vsi ter ga ohranili v spomnu Ro-višek programa, je bil grofov; Smučiklas, boječ se, da ne bi iz-grešil slavljenca v gneči, ga je bil prosil, naj se pripelje z avtomobil-om, čeprav se je zbiralo domače občinstvo peš. Trume so ga obsu-le tako nagosto, da si je pozdrav-na deputacija komaj priborila pot; doktor Skatón je položil v masleno-mehkih besedah naša srca h gostovim nogam, in Nina Smučiklasova mu je poklonila pre-lesten šopek, simbol čestev narod-nega ženstva o katerih itak ni dvo-mil. Očitno ganjem je izročil rože soferju, naj jih postavi doma v najlepšo vazo, ter krenil med na-šim voditeljem in njegovo nalis-

pano hčerko po veselju. — Jac-ques je trobeč odbrnel domov; njegov črni tovariš se je klatil že zdavnaj med ljudmi in lučal po-djetne oči po "belih ženah", ki so ga obkrožale v čedalje rado-vednejši jati.

Mnogi so opazili šele zdaj, da je namenjena veselica predvsem le grofu v čast; koderkoli je ho-dil, so leteli klobuki v zrak in so frfotale rutice v urnebesnem vi-harju klicanja. Le malokdo je sp-znal v teh izbruhih naročeno de-lovanj Smučiklasove garde, ki morda sama ni vedela, da išče vo-ditelj v grofovi slavi svoj lastni politični blesk. Odvratnikova pša-nica je šla v klasje; vse je vpi-le za njegovimi kričaji ter drke-talo od hlapčevske strasti. Opo-zi-cija se ni upala odpreti ust, če-tudi je ni manjkalo: razen Fabi-lice in Košmelja, ki sta spletkari-lice vsak na svoj rovač, so tudi so-cialisti že stresali jezike nad "naj-novejšo meščansko modo"....

Poznavavei razmer in ljudi so prerokovali, da nevoščljiva tekma okoli grofa ne bo počivala niti v truščih slavnostnih ur, in niso se motili. Obadva, Smučiklas in Pohl, ki mu je sijalo izmed vseh malikovalcev še vedno solnce naj-toplajše milosti, sta bila prišla s sebišnimi nameni. Odvratnik je gledal borbi brez strahu naproti, zaupa je premoči svojih bojnih stu-niti popolna zmaga se mu ni zle-la izključena. Ubogi, neokretni Peter se je bil izgubil menda že v prvem hipu, ker ga ni bilo na izpregled; in naj bi obveljal v zmešnjava, ki še pride!

(Dalje prihodnjič).

Dialog poročenih.

On: Zakaj tako molčiš? Saj na-vadno rada blebetaš.

Ona: Zakaj delaš tako dolgo-časen in kisel obraz?

On: Kaj te to briga? Vedno ne morem biti dobre volje, ter se smehljati.

Ona: Vprašati te vendar smem, zakaj čepiš tu tako slabovoljno?

On: Premišljam, še to malo je-di, ki jo napravim, pustiš priprav-iti, da ni za vžiti in ni zanič.

Ona: Zakaj mi ne daš denarja, pa bi si vzela dobnega kuharico?

On: Zakaj ne znaš sama kuha-ti, to je vendar prvi pogoj, ki se pričakuje od ženske, predno se omoži?

Ona: Zakaj mi nisi tega pove-dal, ko sva se zaročila?

On: Zapaj mi pa nisi sama pove-dala, da ne znaš kuhati? Za-kaj naj bi te bil vprašal, saj se umeva samoposebi, da se vsaka punca razume v gospodinjstvo in k temu spada tudi kuhinja.

Ona: Zakaj vi možkarci vzame-te kar površno in vzamete pun-co kar tje vendan in po tem za-htevate od nje, da bi morala zna-ti vse, kar spada k hišnemu gos-podinjstvu? Zakaj zahtevate, da bi morala znati igrati na klavir?

Znati več modernih jezikov in sploh se dostojno obnašati v oli-kani družbi, ako se gre vobče za dobro kuhinjo?

On: Morem li živeti od tvojega igranja na klavir? Morem li biti sit in zadovoljno živeti od tvojih modernih jezikov?

On: Zakaj me pustiš v podra-panem in strganem perilu okoli hoditi?

Ona: Zakaj pa strgaš toliko? Zakaj ne čuvaš bolj perila in za-kaj si ne kupiš novega?

On: Zakaj pa ti ne varuješ pri svoji obleki ali toaleti? Že ne vem, kje naj bi vzela denar za po-ravnave računov za tvoje obleke?

Ona: Zakaj pa zahtevaš od me-ne, da naj bom kot tvoja žena ele-gantno oblečena in lepa, da lahko nastopim v krog boljših družb?

On: Čemu toliki računi od tvo-jih šivilj, ko je že taka ženska kakor si ti dovolj čedna ne da se hoče še z obleko olepšati? Že-liš li svojemu možu življenje o-lepšati in osladiti?

Ona: Zakaj neki se priprav-a...

Sovražnik ljudstva.

Pod tem naslovom priobčuje list "Delo" sledeči članek:

Med vsemi socialnimi boleznimi, ki uničujejo ljudstvo, kar ga je še ostalo zdravega po vojnem klavir-ju, je najbolj nevarno pijanstvo. Alkohol pripravlja pot jetiki, ti-soči in tisoči so nalezi spolne kuž-ne bolezni v pijanem stanju. Ve-čina umorov so posledica pijan-stva. Otroci pijancev so ali telesno bolni ali pa duševno. Iz vrst pi-jancev se rekrutirajo delavski iz-dajalci, krumirji in denuncianti. Pijanec nimajo smisla za organi-zacijo, niti za disciplino. Alkohol je najhujši strup za značaj. Bur-žoazija hoče krumirje in izdajalce, zato prepoveduje in otežkoča iz-obraževalno delo med delavstvom, a širi po oštarijah strup alkohola.

Alkoholizem besni tudi med mladino. Kje bo jemal proletari-ati novih boreev za svoje pravice, če bo njegova mladina izmozgana od pijačev? Zato, sodrugi, posebno so-družice in omladinci, ki verujete v boljšo bodočnost proletariata, ki uvidevate potrebo borbe in — zmage, v boj proti pijanstvu! Skri-bate ob nedeljah in praznikih za izlete in zabave v prosti naravi. Če kdo, potrebuje delavec solnca in zraka v svojih redkih urah po-čitka. Ena glavnih dolžnosti za-vednega delavca je boj proti pi-janstvu. Buržoazija vam daje strup in vam za ta strup izvalja iz žepa poslednji vinar, ki je do-ločen za vas in vašo dečo. Ogrom-ne davke plačuje delavno ljud-stvo oštirjem, zato, da mu z alko-holom vzamejo pogum in vztraj-nost za boj.

Boj delavskega ljudstva je te-žak in opasen kot še nikdar. Vsa-k borec je potreben in mora biti mož na svojem mestu. Buržoazija hoče s snopsom demolirati naše bojne vrste. Vaša dolžnost, zavedni so-drugi, je, da to preprečite! Boj proti alkoholu in pijanstvu je del boja za boljšo bodočnost delavne-ga ljudstva! Boj proti alkoholu je boj proti krumirjem in izdajal-cem! Boj proti alkoholu je raz-redna dolžnost vsakega zavedne-ga delavca!

On: Zakaj? To sem te mislil tu-di jaz vprašati.

Ona: Saj mož, kakor si ti ni-koli ne ve, kaj pravzaprav hoče ali želi.

Ker mora ženska imeti navad-no zadnjo besedo — se s tem dal-ji razgovor ncha.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK IZ BEOGRADA

ZA VAŠ DOLAR =

ste pošteno in hitro postreženi kadar rabite uro, zlatino, srebrnino, drtjan, Diamond, dalje ako želite prvi glasni Columbia gramofon, slo-venske plošče, in če društvo potrebuje pravo svilnata zastavo, regalije, kape itd.; že se obrnete do znanega večletnega trgovca Slovenca, kateri razpošlja blago po celi Ameriki nad 16 let pa še nikdar ni imel kake nepravilnosti. Poskualite me enkrat pa se boste prepričali.

Pišite po brezplačne cenike na: IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Vsak previden vlagatelj vpošteva pri na-ložitvi svojega denarja Sigurnost in dohodek

Vložite Vaše prihranke pri nas na "Special Interest Account"

ker uživata te prednosti v polni meri, SIGURNOST vloge vam je zajamčena v pokrivilju s naj-boljšimi ameriškimi bondi, čisti DOHODEK pa iznasa 4% na leto.

Vloge se lahko začnejo s \$5.00.

Glavno zastopstvo JADRANSKE BANKE Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt Street New York City

ČUDNA ZAPUŠČINA

Roman. — Francoski spisal L. B.

Poslovenil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Kri bo na vsak način tekla. — je rekel eden, — in sicer tudi človeška kri. O bizonu nočem govoriti, ker nisem še nikdar videl take živali. Jaguar pa je nevaren dečko, ki ima zelo trdno življenje ter ne obledi pri prvem udarcu.

Tedaj pa se Periljo ni mogel še nadalje zadrževati in vzkliknil je:

— Jaguar je strahopetec. Jaz sem pripravljen lotiti se ga z navadnim nožem.

— In biti raztrgan od njega, — se je smejal drugi.

— Jaz govorim resno. Ali še niste čuli, da beži jaguar, če vidi človeka in da je najti ga, ki ga ujamejo z lasom?

Tedaj pa je odgovoril neki star, od solneča obžgan mož, ki je sedel pri strani ter se ni vdeležil pogovora:

— Prav imate senjor. Jaguar beži pred ljudmi, ter so ga tudi že ujeli gavi z lasom. Kateri jaguar pa je bil to? Jaguar reket?

— Ali je najti še kake druge jaguarje?

— Ni najti več vrst, kajti jaguar je jaguar. Primerjajte pa jaguarje, ki žive ob reki ter one, ki žive na pampah ali celo gori v gorskih prepadih. Reka jim nudi hrane v izobilici. Tam živi na tisoče vodnih prašičev, s kojih mesom se jaguar lahko nasiti. Lov na te neumne živali je zanj lahak. Vedno je sit in valed tega len in strahopeten. Kadar zagleda človeka, izgine takoj. Drugače pa je jaguar na pampah. Boriti se mora z govejo živino, konji in celo s pastirji, če hoče dobiti ovco. On gotovo ni strahopeten. Isto velja glede gorskih jaguarjev, ki morajo loviti divje lame, ki so hitreje kot on. Tak planinski jaguar napade pogosto pri belem dnevu celo oborožene ljudi. To je stvar, gospoda, katero sem hotel popraviti.

Tedaj pa je menil Periljo z zamisljivim glasom:

— Vse kaže, da ste dobro poučeni v teh stvareh. Ali ste že kdaj prišli preko mestnih meja?

— Da, večkrat.

— Do kam pa?

— Do Bolivije in tudi v Peru. Bil sem tudi v Gran Čako.

— Pri divjih Indijancih?

— Da.

— In Indijanci vas niso požrli kot požre jaguar vodnega prašiča?

— Mogoče se jim nisem zdel dosti debel ali pa se niso upali lotiti se me. Najbrž je bilo slednje resnično, kajti jaz nisem bil v cellem svojem življenju človek, katerega bi bilo mogoče kar tako požreti. Celu v svojih starih dneh imam dosti moči v svoji roki, da udarim po gobcu vsakega, ki bi se skušal norčevati iz mene. To si zapomnite, senjor.

— Le n tako hitro vzraste, stari. Nisem mislil tako, — je rekel Periljo, katerega je napravil doživljaj v kavarni bolj previdenim. — Hotel sem le reči, da ne smatram jaguarja za preveč nevarno žival.

— Nevarna je vsakega človeka, le za enega samega ne.

— In kdo je to?

— To si lahko mislite. Vsakdo je čul o njem in njegovo ime dokazuje, kar se govori o njem.

— Torej mislite očeta Jaguarja?

— Gotovo.

— O njem pravijo sicer, da se loti najbolj divjega jaguarja z neoboroženimi rokama, a tega ne vrjame.

— In jaz vrjame, ker sem videl to na svoje lastne oči.

— Torej ste se sestali z njim v Gran Čako?

— Nisem se sestal z njim, pač pa jahal z njim tja. On je naš voditelj in jaz spadam še danes k njegovim ljudem.

Komaj je stari izgovoril te besede, ko je že bilo čuti krog njega vzklika začenja. Vsi so se pričeli gneti krog njegove mize ter mu stiskati roko in hoteli so stisniti mize tako skupaj, da bi nastala dolga miza. Hoteli so izvedeti nekaj več o slavnem možu, kojega dejanja so bila v ustih vseh. Stari pa je zamahnil z roko ter rekel:

— Oče Jaguar ne ljubi, da se govori o njem. On nam je to naravnost prepovedal. Vsed tega mi ne smete zameriti, gospodje.

— Kako pa izgleda pravzaprav? — je vprašal Periljo.

— Kot vsak drugi človek.

— In koliko je star?

— Nekajko petdeset let.

— Tukaj rojen?

— Nisem še imel v rokah njegovega krstnega lista, gospod.

— Ali bi ne mogli izvedeti, s čem se pravzaprav bavil? Nekate vi pravijo, da je Yerbatero, drugi da je zlatokalec in tretji da je sendador, ki vodi karavane preko And. Čul sem celo govoriti, da je političen prista in da posodi svojo puško sedaj temu, sedaj onemu načelniku.

Yerbateros so nabiralec znanega čaja Yerba Mata, katerega pijejo v Južni Ameriki v velikih množinah. Njih življenje je zvezano s številnimi nevarnostmi. Sendador pomenja stezosled ali v severno-ameriškem jeziku Scout. Stari je odvrnil:

— Kaj je pravzaprav, tega vam ne morem povedati. Rečem pa, da je mož, mož in pol, kot bi bilo težko najti mu sličnega. Upornikom ni še nikdar služil ter jim tudi ne bo. On je prijatelj vseh dobrih in sovražnik vseh slabih ljudi.

— Vi postajate vedno bolj zadirčen, moj stari gospod. Ali vas je tako strašno razjezilo, da sem imenoval jaguarja strahopetno žival?

— Ne. to. Trdil pa ste, da se upate lotiti jaugarja z navadnim nožem in to mi je pokazalo, da ali pretiravate ali da ste neveden človek in tega ne morem jaz trpeti. Jaguar, katerega bomo videli jutri, je najbrž stanovel ob reki, a je tudi mogoče, da prihaja iz pamp. Videli bomo, kako se bo obnašal. Kar se tiče mene, nisem prav nič radoveden nanj. Veliko bolj me zanima, če se bo kateri espada lotil bizona.

— Vsi se ga bodo lotili, vsi. To vam zagotavljam.

— Bomo videli. Bizon je nevarna žival, če je razkaten. To vem od očeta Jaguarja, ki je ustrelil na stotine bizonov.

— Mogoče na pampi? — se je smejal Periljo.

— Ne, na prerijah severne Amerike, kjer je preje loviti.

— Tudi tam je bil? Potem ni nikak portenjo, temveč tuje. To je stvar, ki mi ne ugaja posebno.

— Ne? Kar se tiče tega, ne vrjame, če bi se oče Jaguar dosti brigal za to, če mu ugajata ali ne.

— Ker me ne pozna. Če bi vedel za moje ime, bi smatral za čast stisniti mi roko.

(Dalje prihodnjič.)

Pod klancem.

(Nadaljevanje.)

Janez se je na te nepremišljene očete besede zdrzil, kakor bi ga z nožem sunil. Ali je morda že sam čutil, da ne odzdravi več? Njegovo lice je pobledeilo še bolj. Molče je uprl svoje žalostne oči v očeta, ki je zamaškal sirovega odgovora.

— "Več kaj," je začel po daljšem premisleku oče in vzdignil desni-ico visoko v zrak, kakor vedno, kadar se je domislil kaj posebno izvrstnega. "Janez, oženi se! Oženi se, da se bodo jenjale tem volkovom sline sediti po najini hiši in da te nazadnje res ne ogoljufajo!"

Janez je globoko zamislil. Umrl bi silno nerad. Saj če mu je kdo samo rekel, da slabo izgleda, se mu je že zamrcil. Zato se je pred ljudmi in pred samim seboj delal mnogo bolj trdnega, kakor je bil v resnici.

— "Prav pravite, oče," je dejal po kratkem premišljevanju. "Saj go spodinjvo v hiši res krvavo potrebujemo. Ali, oče, kam pa se naj obremenem za nevesto?"

— "Hej, jo že najdeš. Deset na en prst, ako hočeš! A glej, da dobiš tako, ki bo imela kaj pod klancem."

In res je Janez kmalu našel v bližnji gameljaki vasi dekleta, ki ga je bilo pripravljeno vzeti. Po vizmarski vasi je hitro počilo, da se Klanškov Janez ženi. Ljudje so delali raznovrstno opazke in menili, da bi bilo umestneje, ako bi si Janez pripravil krsto namesto takim postelje.

Kljub takim govoricam pa se je Janez le oženil in priženil z nevesto celih sedemsto goldinarjev in postal tako gospodar Klanškove hiše.

Takoj drugi dan po poroki so šli Janez, njegova žena in stari Klanšek okopavati krompir na malo njivico. Ženi je šlo delo zelo hitro izpod rok, tudi oče je še precej dobro rezal za njo. Janez pa je čimdalje bolj zaostajal. Oprt na motiko je kašljal, da se je ališalo po bližnjih njivah. Uvidel je, da ne more več.

Zadel je motiko na ramo, žel domov i neleg v seno, da se nekoliko odpočije.

In tako se je ponavljalo dan za dnem. Kadarkoli ga je klicala žena h kosilu ali kam drugam, vedno ga je našla v senu. Uborec je kakor pred drugimi ljudmi, tako tudi pred lastno ženo hotel skrivati, da je bolan. Ko mu je nekoč žena prigovarjala, naj se vleže raj v posteljo je odkimal rekoč:

— "Beži, beži, saj nisem bolan. Neko staro prehlajenje se pase po meni in zato včasih takole za kratke čas nekoliko ležim. O, bo kmalu bolje. Če bi pa legel v posteljo, nò potem bi res utegnil zdoleti."

Žena je na take mozeve besede navadno molčala ter ga skrivaj pomilovalno opazovala.

Umevno, da se pri tako slabem zdravlju Janez ni mogel lotiti svoje mizarske obrti.

Nekaj večera — bilo je ravno tri tedne po poroki — se je zdel mladi Klanškovi njen Janez posebno slab. Glasno in volto je hropel, po čelu so se mu prikazovale znojne kaplje. Žena mu je prigovarjala, naj leže v posteljo, kar je tudi takoj storil. Že iz tega je lahko sklepala, da je Janez zelo bolan. Zato se žena po končanih večernih opravilih ni upala vleči, ampak sedla je poleg mozeve postelje. Janez jo je vprašal:

— "Ivanka, zakaj ne greš počivati?"

— "Janez, bojim se, da ti ne postane slabo, tako čudno bled se mi zdiš."

— "Bodi brez skrbi, Ivanka! Res se čutim nočjo precej slabotnega, toda posebne sile mi ni. Če bi pa ponoči kaj potreboval te pokličem."

Žena je vedela, da se mu zamerci, ako ga ne uboga. Spravila se je v posteljo in ker je bila trudna, je kmalu trdno zaspala.

Šele ko je zazvonilo v šmartenski cerkvi jutranjico, se je zbudila mlada Klanškova. Urno se je dvignila ter se nagnila k Janezu, ki je ležal v svoji postelji k zidu obraven.

— "Janez, ali ti je že bolje?"

— Nič odgovora.

— "Janez," je takicala glasneje in ga začela tresti, toda Janez ni odgovoril in ne se premaknil.

Prestrašeno ženo je obšla grozna slutnja. Bliskoma je vrgla krilo nase in bežala iz hiše tja proti gosodu Špelkovecu.

Pri Špelkovecu so se spali. Na glasno trkanje se je gospodar takoj zbudil, in spoznal prestrašeni glas svoje sosedke. Hitro je vstal in nič dobrega slutel hitel za njo h Klanšku.

Stopivši v hišo je prižgal svečo, stopil k Janezovi postelji, posvetil mu v obraz, pretipal mu roke in život, nato se obrnil k prepričani Klanškovi ter dejal s kolikor mogoče mirmim glasom:

— "Ivanka vdaj se v božjo voljo! Janez je že preстал ta svet. Njegovo mrzlo telo pričča, da je sklenil že pred polnočjo!"

Prevzeta silne groze je mlada žena kriknila in se sescelila na bližnji stol.

Na ženin krik pa se je zbudil stari Klanšek, ki je spal v kamrici. Odprl je kamrico in pomolil glavo v hišo, zaspano vprašaje:

— "I kaj pa je?"

— "Oče," povzel je Špelkovec, "žalibog da vam moram ravno jaz prvi sporočiti prežalostno novico. Pripravite se, očka na najhujše! Glejte, vaš Janez je preстал nočjo vse pozemsko trpljenje."

— "Ka-ka-kaj?" je huknil stari z glasom, polnim groze in stopil v hišo.

— "Janez je umrl," je dejal zopet Špelkovec žalostno, "kdo bi se mislil — Kako kratek je bil čas njegovega zakonskega življenja. Ravno danes je tri tedne, odkar se je poročil."

Stari Klanšek je široko zazijal, nato pa se z obrazom, spačenim od groze, vrgel na mrtvega sina...

Od tedaj so se začeli žalostni dnevi za starega Klanška. On, bivši gospodar Klanškovine, je bil sedaj popolnoma podrejen tujki ženski, ki je gospodovala v hiši po svoji volji. Hrano in kamrico je sicer imel "izgovorjeno".

Na drugo Klanškovo premoženje pa ni mogel več upati kajti pri notarju je stalo zapisano, da katerikoli mladih zakonikih dveh preje umrje, podeditje ostali za njim vse premoženje, pa naj ostane že on ali ona.

Tako je bila torej mlada Klanškova gospodinja vsega imetja. To je bil hud udarec za starca, zlasti še, ker se mu je vedno pogosteje oglašala vest, da je njegova neopravičena mržnja do starejše ga sina bila kriva, da je prišla domačija v tuje roke.

Nekoč mu sosed naznani še neveselo novico, da se mlada Klanškova možni in da ne bo dolgo, ko dobe h Klanšku novega gospodarja.

Kakor otrok, tako mило je prosil Klanšek si jo sinahjo, naj se nikar ne moži, vsaj ta čas ne, dokler je on živ, ker bi ne mogel gledati tujega človeka na mestu kjer bi naj gospodaril njegov Janez.

Toda sinaha mu je hladnokryno odgovorila, da sama ne more gospodariti, da je bodoči mož priden človek in da prinese k hiši tisoč goldinarjev dote.

In res, prihodnje spomladi so dobili pri Klanšku novega gospodarja.

Stari Klanšek pa je trpel, trpel sicer tiho, toda grozno lezel je v dve gubi in postajal sedaj za tem, sedaj za onim oglom. Sedev so je izogibal, ker se mu je zdelo, da mu vsi njegove gorje privoščijo. Morda se je starič motil, res pa je bilo, da so bili vsi sosedje enega mnenja, da je namreč stari Klanšek sam kriv svojega gorja. On je takrat dobro vedel, da je bil Janez bolj dober, za grob kakor za ženitev. Zakaj mu ni branil? Prisilil je na smrt bolnega Janeza, da se je oženil. To pa samo zato, da Jaka ne dobi ničesar.

Pri vsej njegovi nesreči so pa starič še skoraj popolnoma odpovedale oči. Taval je, oprijemaje se okrog voglov, zdihoval in si želel smrti. Mlada dva sta mu sicer dajala hrano, vendar sta mu nista ničesar dolžna in da sta sedaj le ona gospodarja v hiši. Ko je nekoč zaprosil gospodarja, naj mu da nekoliko boljše hrano, se je zadržal mladi nad njim:

— "Ako je zame dobra, ki delam in trpim, bo tudi za vas ki samo postopate!"

Odalej je starček jedel, kar so mu dali. Nekoč je naprosil Špelkovecovo hčerko, da je pisala njegovega sinu patru, ki je služboval nekje pri Gorici, da se ga naj umili in mu kaj pošlje.

Toda pater mu je odpisal, da mu ne more pomagati, ker še sam ni nič. Svetoval mu je, naj gre

ADVERTISEMENT

SEVEROVA ZORAVILA VZORUJEJO ZORAVJE V DRUŽINAH

Onemogle, nervozne ženske bodo gotovo dobile uspešno odpomak kadar uzivajo

SEVERA'S REGULATOR

Tonika za ženske

Premaga bolečine, popravi neradne funkcije, pomaga naravi okrepčati oslabele ženske organe in jim povrne normalne razmere.

CENA \$1.25

(Vpročite v lekarnah)

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

v ubožnico, ako doma ne more živeti.

Neke zelo mrzle zimske noči je Klanšek zopet lazil okrog voglov in mraz ga je pretresal, da je kar drgetal. Obledo je imel lahko, vso obnošeno že skoraj strgano, a nove mu mladi gospodar ni dal napraviti.

(Konec prihodnjič.)

Važno za potnike.

Potniki tretjega razreda ne potrebujejo pri potovanju skozi Francijo vizeja.

Cunard Line naznanja, da potnik tretjega razreda, ki potuje skozi Francijo, ni potreba imeti francoskega vizeja. Ta vizej si pa morajo preskrbeti potniki prvega in drugega razreda, predno odpotujejo. Potnikom tretjega razreda bodo dali blagajniki na parnikih Cunard Line posebno izkaznico, katero bodo morali pokazati francoskim priselničkim oblastim ob prihodu v Cherbourg.

ADVERTISEMENTS

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Po novi odredbi finančnega ministra v Jugoslaviji je bankam tam sada vspešno izpolnjevanje čekov ali drugih nakazil v tujih valutah. Ako toraj oddate denar v ameriškanki veljavni, bo isti potem čeka ali nakazila, ga banki v Jugoslaviji ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnem tečaju v ameriški valuti, to je v kronah oziroma stvarih.

Mreči se je pa pri sestavi omejene odredbe vstopovala potreba izsilencev in tolko, da zamoremo za strake, ki imajo potovati v Ameriko, izvršiti še vedno izplačila v ameriških dolarjih, vendar pa nakazila ne sme presegati zneska \$250.— za vsakega posameznega potnika. Do te vsote pa lahko izplačamo poljubne zneske. Ameriški denar se izplača le proti predložitvi potnega lista v uradu Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

V AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDENEM OZEMLJU pa še vedno lahko brez ovir izvršujemo izplačila v ameriških dolarjih.

Na nakaznici ali naročnem listu naj bo vidno označeno, da se ima izvršiti izplačilo v ameriških dolarjih.

Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriški denarju, se nam mora poslati tudi za poštnino in druge stroške kakor sledi:

Za izplačila do \$ 10.— po 50 centov, za izplačila od \$ 10.— do \$ 50.— po \$ 1.— za izplačila, ki presegajo znesek \$ 50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$ 2.— od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Važno za Gospodinje

Išla je nova kuharska knjiga

VARČNA KUJARICA

Strokovnjakinja, ki je sestavila to knjigo, je polagala važnost nato, kako pripraviti bolj ukusna jedila s manjšimi stroški in s skromnimi sredstvi.

Knjiga je trdo vezana, stane \$1.—

Slovenic Publishing Co.
New York

Kretanje parnikov - Shipping News

18. julija: Hanover, Bremen; President Adams, Cherbourg.	22. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Resolute, Hamburg.
20. julija: Chicago, Havre; Susquehanna, Bremen.	22. avgusta: President Wilson, Trst; Lapland, Cherbourg.
22. julija: Lapland, Cherbourg; Homeric, Cherbourg; Andania, Cherbourg; Lafayette, Havre; Rotterdam, Boulogne; Oropesa, Hamburg; Hudson, Bremen.	23. avgusta: Paris, Havre; President Adams, Bremen.
25. julija: Resolute, Hamburg.	26. avgusta: Majestic, Cherbourg; Andania, Cherbourg; Oropesa, Hamburg; Rotterdam, Boulogne.
26. julija: France, Havre; Mongolia, Hamburg; President Van Buran, Bremen.	29. avgusta: Berengaria, Cherbourg; Arabic, Genoa.
29. julija: Caronia, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Vandyck, Hamburg; America, Cherbourg; Rydam, Boulogne.	30. avgusta: France, Havre; Hanover, Bremen; Mongolia, Hamburg; President Van Buran, Bremen.
1. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Samland, Hamburg.	1. septembra: Olympic, Cherbourg; Rydam, Boulogne; America, Bremen.
2. avgusta: Paris, Havre; York, Bremen; Minnekahda, Hamburg; President Polk, Cherbourg.	5. septembra: Reliance, Hamburg; Mauretania, Cherbourg.
3. avgusta: Saxonia, Hamburg; Finland, Cherbourg; Orbita, Hamburg.	6. septembra: Minnekahda, Hamburg.
8. avgusta: Berengaria, Cherbourg; President Garfield, Cherbourg; Reliance, Hamburg.	9. septembra: La Savoie, Havre; Finland, Cherbourg; Orbita, Hamburg; Homeric, Cherbourg.
9. avgusta: Manchuria, Hamburg.	13. septembra: Paris, Havre; York, Bremen; Manchuria, Hamburg.
10. avgusta: Conte Rosso, Genoa.	14. septembra: Rochambeau, Havre.
12. avgusta: La Savoie, Havre; Zealand, Havre; President Harding, Bremen; Olympic, Cherbourg; Orduna, Hamburg.	16. septembra: La Lorraine, Havre; Majestic, Cherbourg; Zealand, Cherbourg; Orduna, Hamburg.
15. avgusta: Pelvedere, Trst; Mauretania, Cherbourg.	19. septembra: Resolute, Hamburg.
16. avgusta: Seydlitz, Bremen; St. Paul, Bremen; President Monroe, Cherbourg.	20. septembra: France, Havre.
19. avgusta: Homeric, Cherbourg; Lafayette, Havre; Kroonland, Cherbourg; Noordam, Boulogne.	23. septembra: George Washington, Cherbourg; Noordam, Boulogne; Kroonland, Cherbourg.
	26. septembra: Seydlitz, Bremen.
	30. septembra: Rotterdam, Boulogne.

SKUPNO POTOVANJE SLOVENCEV.

FRANCOSKA LINIJA PRIREDI SKUPNO POTOVANJE SLOVENCEV PREKO HAVRE V TRST IN LJUBLJANO S NAJMODERNEJŠIM IN NAJHITREJŠIM PARNIKOM "PAFIS", KI ODPULE JE V NOVO YORKA V SREDO, 2. AVGUSTA 1922.

Potnike bo spremljal prav se Ljubljani M. L. Zakrajšek, znan slovar, tvrke Zakrajšek & Čezark v New Yorku, ki bo gledal na to, da bodo potniki čim hitreje in udobneje potovali in da ne bodo imeli stisnosti s svojimi kufrji.

Za potnike III. razreda bodo pripravljene kabine z 2 ali 4 posteljami. Slov. potniki dobre posebne hrane, vino in razne druge ugodnosti.

Od Havre naprej bodo potniki imeli svoj vagon do Trsta ali celo vlak, ako se jim dovolj pri-giaši.

Iz New Yorka do Trsta stane vožnja za od rastle skupno z davkom \$113.85, do Ljubljane \$1 več.

Za natančnejša pojasnila se obrnite do svojega agenta ali direktno na

FRENCH LINE
19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

POZOR!

Sorodnike in zance je sopot mogoče dobiti iz starega kraja, ker je bila dosedanja postava (triprocentna kvota) podaljšana za nadaljni dve leti. Dobiti sorodnike in zance iz kraja imajo prednost ameriški državljani in oni, ki imajo prvi papir. Kdor želi dobiti koga iz starega kraja, naj nam piše za pojasnilo; točna in solidna postrežba jamčena.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : : New York

COSULICH LINE
Naravnost v Jugoslavijo
ZNANI PARNIKI, IZBORNE UGODNOSTI
Ne imajo brezpretnih stroškov in zamude.

BELVEDERE 15. avgusta
PRES. WILSON 22. avg.; 21. okt.
ARGENTINA 9. septembra

Vnaprej plačane karte za sorodnike ali prijatelje se lahko preskrbi pri bližnji parobrodni agenciji ali pri

PHELPS BROS. & CO.
Generali Agenti
2 WEST STREET NEW YORK

SLOVENKA ŽELI SLUŽBO
za hitna opravila, tudi pri otrocih paziti. Najraje bi šla v New York ali pa tudi v Clevelandu. Vprašajte ali pišite na: Fanny Mekinda, 626 E. 124. St., Cleveland, Ohio (18-20-7)

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE
in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA
Beograd, Celje, Cevst, Dubrovnik, Ercegovci, Jozia, Keršula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

ITALIJA
Trst, Opuzija, Zadar.

NEMŠKA AVSTRIJA
Bunaj.

IZVRŠUJEMO hitro in po mišnem denarni izplačila v Jugoslaviji, Italiji, in Nemški Avstriji ter izdajamo čeka v kronah, frank in dolarjih, plačilne na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

PRODajAMO parobrodne in železniške vozne listke na vse kraje in za vse črte. (Vidi spoznaj kretanje parnikov.) Kadar ste na potu v stare domovine in se nahajate v New Yorku, ste vam to plačilo, ako se zglasite glede vredite Valih denarnih znakov pri ravnanstvenih naše banke v prvem nadstropju brez opla ne to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ste ga marš kupili drugje.

Zajamčeni se nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogaji, ki bodo velike koristi za vse one, ki so se ali se bodo postolovani naše banke.

Frank Sakser State Bank

DR. LORENZ
642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKEGO GOVORČEŽI ZDRAVNIK
SPECIALIST BOŠKIM BOLEZINAM.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam sem zdravim nad 23 let in nam skušnje v vseh boleznih in ker znam človeka, tako vsa moram popolnoma razumeti in spoznati vsake bolezni, da vam odzdravim in vrnem moč in zdravje. Skerzi 23 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravljenju možkih bolezni. Zato na mojih popolnoma zasesti na znanje, moja skrb pa je, da vam popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz odzdravim zadrževane kri, mašuje in tise po totem, boleznim v grlu, in podaneje las, boleznim v črevesih, skrgane; oslablosti živcev in bolnimi v možganih, letlah, letodu; rmenicu; rmenicu; rmenicu; katar; zasto žile, sedah; led. Uradne ure: V ponedeljek: sveto iz petek od 8. dopoldna do 8. popoldna; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldna do 8. sveto; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldna do 8. popoldna.